

Kategoria obiektu budowlanego: XI (jedenasta)
Adres obiektu budowlanego: Ul. Północna 42, 91-425 Łódź Dz, nr ewid. 106102_9.0054.84/12
Nazwa i adres Inwestora: Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Łodzi Ul. Północna 42, 91-425 Łódź
Tytuł projektu: Zapewnienie w SP ZOZ MSWiA w Łodzi dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
BRANZA: ARCHITEKTURA
PROJEKTANT: m+design ul. Wólczańska 62/17 90-516 Łódź   tel. 698 846 249   www.mplusdesign.eu   biuro@mplusdesign.eu

Rodzaj opracowania	Funkcja	Imię i nazwisko	Nr uprawnień	Podpis
Architektura	Główny projektant	mgr inż. arch. Marta Czachorowska	Uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr 30/LOOKK/2011	

Maj, 2024

Przedmiot opracowania.....	3
1. SYSTEM INFORMACJI WIZUALNEJ, DOTYKOWEJ ORAZ GŁOSOWEJ- OGÓLNE ZAŁOŻENIA.....	4
2. Szczegółowe wytyczne do stworzenia systemu informacyjnego oraz identyfikacji wizualnej dla szpitala MSWiA w Łodzi w ramach programu Dostępność plus	5
2.1a Oznaczenie krawędzi 1-szego i ostatniego stopnia schodów zewnętrznych	5
2.1b Oznaczenie krawędzi 1-szego i ostatniego stopnia schodów wewnętrznych	6
2.2a Oznaczenie schodów zewnętrznych kontrastowymi pasami ostrzegawczymi ..	6
2.2b Oznaczenie schodów wewnętrznych kontrastowymi pasami ostrzegawczymi .	7
2.3a Oznaczenie dotykowe końców balustrad alfabetem Braille’a – schody zewnętrzne.....	7
2.3b Oznaczenie dotykowe końców balustrad alfabetem Braille’a – schody wewnętrzne.....	7
2.4 Tablice informacyjne zewnętrzne (z alfabetem Braille’a)	8
2.5 Tabliczki windy i klatki schodowe (z alfabetem Braille’a)	9
2.6 Tabliczki wymienne dla poszczególnych pięter	9
2.7 Tabliczki do sal chorych, pokojów lekarskich, toalet (z alfabetem Braille’a)	9
2.8 Tabliczki przed biletomatem (z alfabetem Braille’a)	10
2.9 Oznakowanie przeszkleń w poszczególnych miejscach.....	10
2.10 Oznakowanie kierunku do stref ważnych dla pacjenta (semafony, tablice wiszące).....	10
2.11 Tablice informacyjne – plany tyflograficzne	11
2.12 Ścieżka fakturowa nawigująca do rejestracji/biletomatu dla osoby niedowidzącej	11
2.13 Litery 3D oznaczające poszczególne budynki (wielkoformatowe)	11
2.14 Powykonawcze opracowanie formy graficznej tabliczek, folii, tablic.....	12
2.15 Roboty demontażowe, czyszczenie, prace techniczne	12
2.16 Prace montażowe.....	12

Przedmiot opracowania

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie ramowego programu prezentującego możliwości stworzenia udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w SP ZOZ MSWiA w Łodzi, zgodnego ze standardami programu Dostępność plus.

Obszarem ujętym w opracowaniu jest ZOZ MSWiA w Łodzi wraz z komunikacją zewnętrzną na obszarze.

Główne wytyczne obejmują likwidację barier architektonicznych oraz stworzenie optymalnych warunków ułatwiających poruszanie się po terenie SP ZOZ MSWiA osobom z niepełnosprawnościami. Przedstawione zostały standardowe parametry umożliwiające zapewnienie ergonomii w poruszaniu się dla osób z niepełnosprawnością wzrokową, ruchową, słuchową.

Oprócz dostosowania architektury budynków w programie przedstawiono unikalny system informacyjny (w postaci wizualnej, dotykowej), który ułatwi odnalezienie się w budynku osobom z niepełnosprawnościami.

Celem programu Dostępność plus jest dostosowanie obszaru szpitala MSWiA w Łodzi, do standardów, dzięki którym osoby z niepełnosprawnościami będą mogły swobodnie się poruszać, a tym samym włączyć wymienioną wyżej placówkę w system miejsc wspierających walkę z wykluczeniem społecznym.

1. SYSTEM INFORMACJI WIZUALNEJ, DOTYKOWEJ ORAZ GŁOSOWEJ- OGÓLNE ZAŁOŻENIA

- Konieczność wprowadzenia elementów informujących o numerze piętra, głównych strefach funkcjonalnych i dojściu do nich, lokalizacji pomieszczeń sanitarnych, nr pomieszczeń i dojściu do nich, lokalizacji i dojściu do urządzenia technicznego komunikacji pionowej, zamontowana na wysokości wzroku lub zawieszona na wysokości 2,20m oraz możliwa do odczytania z daleka - wprowadzenie informacji na drzwiach lub zaraz obok nich o przeznaczeniu pomieszczenia
- Umieścić na ścianie obok drzwi po stronie klamki lub bezpośrednio na skrzydle drzwi na wysokości od 1,3 m do 1,65m od podłogi zastosowanie czytelnej informacji o lokalizacji wind i możliwości skorzystania z nich przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym oznaczenia dojść systemem FON
- W punktach węzłowych – miejscach przecięcia korytarzy, zmiany ich kierunku, łącznikach – należy umieścić oznakowanie kierunkowe- strzałki, piktogramy wskazujące takie elementy, jak toaleta, winda, wyjście.
- Należy pamiętać, aby nie stosować więcej niż 5 piktogramów w jednym miejscu – zbyt duże ich nagromadzenie powoduje, że informacja staje się nieczytelna.
- Należy zachować spójność graficzną dla podobnych elementów tzn. tej samej wielkości czcionka, ten sam styl graficzny, podobne kolory i piktogramy
- Napisy informacyjne należy umieszczać na drzwiach lub obok nich w sposób powtarzalny.
- Napisy powinny się składać z dużych i kontrastowych znaków.
- Przy każdych drzwiach lub na ich powierzchni muszą się znajdować opisy w alfabecie Braille’a, umieszczone w sposób powtarzalny.
- Elementem identyfikacji i wskazywania drogi są także różnice fakturowe czy kolorystyczne posadzek.
- W holach i korytarzach należy zastosować odmienne barwy ścian i/lub podłóg, wyznaczające różne strefy funkcjonalne.
- Oznaczenia i piktogramy powinny mieć matowe wykończenie, tak aby nie powodować odbić światła.

- Informacja wizualna powinna być wykonana w formie czytelnych napisów – czcionka odpowiednio duża w zależności od odległości czytania zgodnie z tabelą PZN, bez szeryfowa, zapisana w sposób kontrastowy pomiędzy napisami a tłem na poziomie min. 50% LRV.

2. Szczegółowe wytyczne do stworzenia systemu informacyjnego oraz identyfikacji wizualnej dla szpitala MSWiA w Łodzi w ramach programu Dostępność plus

W ramach dostosowywania szpitala MSWiA do zasad Dostępności plus planuje się dodać do projektu architektonicznego elementy, które pomogą realizować zasady Dostępności plus takie jak:

1. Oznaczenie krawędzi 1-szego i ostatniego stopnia schodów zewnętrznych
2. Oznaczenie schodów zewnętrznych kontrastowymi pasami ostrzegawczymi
- 3.a Oznaczenie dotykowe końców balustrad alfabetem Braille’a – schody zewnętrzne
- 3.b Oznaczenie dotykowe końców balustrad alfabetem Braille’a – schody wewnętrzne
4. Tablice informacyjne zewnętrzne (z alfabetem Braille’a)
5. Tabliczki windy i klatki schodowe (z alfabetem Braille’a)
6. Tabliczki wymienne dla poszczególnych pięter
7. Tabliczki do sal chorych, pokoiów lekarskich, toalet

2.1a Oznaczenie krawędzi 1-szego i ostatniego stopnia schodów zewnętrznych

- Planuje się wprowadzenie kontrastowego (LRV nie mniej niż 70%) oznaczenia pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów, pasem o szerokości 0,05m, umieszczonym na stopnicy i podstopnicy wzdłuż ich wspólnej krawędzi tak, by były widoczne zarówno przy wchodzeniu jak i przy schodzeniu,
- Dla osób z niepełnosprawnościami wzroku szczególnym zagrożeniem są schody prowadzące w dół. Należy w odległości 0,5 m - 0,6 m od krawędzi pierwszego górnego stopnia zamontować fakturę ostrzegawczą o szer. 0,60 - 0,80 m (dwa rzędy płytek o wym. 30cm x30 cm, 40cm x40cm), tak aby uniknąć ryzyka upadku,

- Jednocześnie zastrzega się konieczność używania okładziny schodów oraz przed nimi o odpowiedniej klasie antypoślizgowości.

Łącznie ok. 41,53 mb.

2.1b Oznaczenie krawędzi 1-szego i ostatniego stopnia schodów wewnętrznych

- Planuje się wprowadzenie kontrastowego (LRV nie mniej niż 70%) oznaczenia pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów, pasem o szerokości 0,05m, umieszczonym na stopnicy i podstopnicy wzdłuż ich wspólnej krawędzi tak, by były widoczne zarówno przy wchodzeniu jak i przy schodzeniu,
- Dla osób z niepełnosprawnościami wzroku szczególnym zagrożeniem są schody prowadzące w dół. Należy w odległości 0,5 m - 0,6 m od krawędzi pierwszego górnego stopnia zamontować fakturę ostrzegawczą o szer. 0,60 - 0,80 m (dwa rzędy płytek o wym. 30cm x 30 cm, 40cm x 40cm), tak aby uniknąć ryzyka upadku,
- Jednocześnie zastrzega się konieczność używania okładziny schodów oraz przed nimi o odpowiedniej klasie antypoślizgowości.

Łącznie ok. 7,51 mb.

2.2a Oznaczenie schodów zewnętrznych kontrastowymi pasami ostrzegawczymi

- Zakłada się wprowadzenie oznaczeń fakturowych przed biegami schodów (z wyłączeniem spoczników między piętrowych, jeśli zostanie zachowana ciągłość poręczy).
- Przed dolnym stopniem należy ułożyć fakturę uwagi o szerokości 0,90-1,2 m.
- Dla osób z niepełnosprawnościami wzroku szczególnym zagrożeniem są schody prowadzące w dół. Należy w odległości 0,5 m - 0,6 m od krawędzi pierwszego górnego stopnia zamontować fakturę ostrzegawczą o szer. 0,60 - 0,80 m (dwa rzędy płytek o wym. 30cm x 30 cm, 40cm x 40cm), tak aby uniknąć ryzyka upadku,
- Jednocześnie zastrzega się konieczność używania okładziny schodów oraz przed nimi o odpowiedniej klasie antypoślizgowości

Łącznie ok. 3 878 sztuk.

2.2b Oznaczenie schodów wewnętrznych kontrastowymi pasami ostrzegawczymi

- Zakłada się wprowadzenie oznaczeń fakturowych przed biegami schodów (z wyłączeniem spoczników między piętrowych, jeśli zostanie zachowana ciągłość poręczy).
- Przed dolnym stopniem należy ułożyć fakturę uwagi o szerokości 0,90-1,2 m.
- Dla osób z niepełnosprawnościami wzroku szczególnym zagrożeniem są schody prowadzące w dół. Należy w odległości 0,5 m - 0,6 m od krawędzi pierwszego górnego stopnia zamontować fakturę ostrzegawczą o szer. 0,60 - 0,80 m (dwa rzędy płytek o wym. 30cm x 30 cm, 40cm x 40cm), tak aby uniknąć ryzyka upadku,
- Jednocześnie zastrzega się konieczność używania okładziny schodów oraz przed nimi o odpowiedniej klasie antypoślizgowości

Łącznie ok. 5 364 sztuk.

2.3a Oznaczenie dotykowe końców balustrad alfabetem Braille'a – schody zewnętrzne

- Napisy wykonane zgodnie ze standardem Marburg Medium oraz w formie wypukłych znaków,
- Wprowadzenie na końcach poręczy oznaczeń dotykowych dla osób z niepełnosprawnością wzroku,
- Wprowadzenie równomiernego natężenia oświetlenia zgodne z wymogami PN,
- Należy wykonać tłoczone metalowe tabliczki z oznaczeniem na poręczach dokąd zmierza użytkownik,
- Wymiar: 10 x 5cm – blacha owinięta i mocowana do poręczy,
A) Poręcze metalowe schodów zewnętrznych.

Łącznie ok. 48 sztuk.

2.3b Oznaczenie dotykowe końców balustrad alfabetem Braille'a – schody wewnętrzne

- Napisy wykonane zgodnie ze standardem Marburg Medium oraz w formie wypukłych znaków,

- Wprowadzenie na końcach poręczy na klatkach schodowych oznaczeń dotykowych dla osób z niepełnosprawnością wzroku,
- Wprowadzenie równomiernego natężenia oświetlenia zgodne z wymogami PN,
- Należy wykonać tłoczone metalowe tabliczki z oznaczeniem poziomu kondygnacji – „0” , „1” , „2” itp. na poręczach na każdej kondygnacji,
- Ponadto mocuje się tabliczki Braille’a na poręczach w komunikacji z opisem funkcji,
- PLAKIETY Z BRAILLE’M :
  - A) PORĘCZE KLATEK SCHODOWYCH (6 KLATKEK) NA KAŻDEJ KONDYGNACJI: (6 KONDYGNACJI) SZTUK 22,
  - Wymiar: 10 x 5cm – blacha owinięta i mocowana do poręczy,
  - A) Poręcze metalowe schodów wewnętrznych,
  - B) Poręcze wzdłuż korytarzy- minimum 10 metalowych plakietek; kolor złoto lub miedź.

Łącznie ok. 62 sztuk.

2.4 Tablice informacyjne zewnętrzne (z alfabetem Braille’a)

- Napisy wykonane zgodnie ze standardem Marburg Medium oraz w formie wypukłych znaków,
- Tablice z nadrukiem wg załącznika, mocowane do ściany lub przytwierdzone do podłoża,
- Rozmieszczone wg schematu „IW.z.02 Lokalizacja tablic informacyjnych zewnętrznych, klatek, wind”,
- Wymiary – szerokość dopasowana do istniejących warunków, ok. 1,5m szerokość oraz ok. 2,5m wysokości (wymiary do zweryfikowania w naturze),
- Nadruk wielokolorowy z informacją dot. lokalizacji poszczególnych budynków szpitala MSWiA– wg wzoru,
- Materiał korpus stalowy,
- Podświetlenie całej powierzchni tablicy projektowanym oświetleniem.
- Tablice zawierające informacje z alfabetem Braille’a.

Łącznie 3 sztuki.

2.5 Tabliczki windy i klatki schodowe (z alfabetem Braille'a)

- Napisy wykonane zgodnie ze standardem Marburg Medium oraz w formie wypukłych znaków,
- Tabliczki z nadrukiem wg załącznika, mocowane do ściany,
- Rozmieszczone wg schematu „IW.z.02 Lokalizacja tablic informacyjnych zewnętrznych, klatek, wind”,
- Wymiary – min. format A4, (wymiar do zweryfikowania w naturze),
- Nadruk wielokolorowy z informacją dot. lokalizacji poszczególnych komunikacji poziomych i pionowych w szpitalu MSWiA– wg wzoru,
- Materiał: metalowe, malowane proszkowo na kolor granatowy lub biały.

Łącznie ok. 42 sztuki.

2.6 Tabliczki wymienne dla poszczególnych pięter

- Tabliczki z nadrukiem wg załącznika,
- Wymiary – min. 50x10cm,
- Nadruk wielokolorowy z informacją dot. lokalizacji poszczególnych miejsc, oddziałów, gabinetów w szpitalu MSWiA– wg wzoru,
- Mocowane na metalowych dystansach montażowych,
- Materiał: szklane, z zachowanym odpowiednim doborem barw.

Łącznie tabliczek wymiennych 29 sztuk.

- Duża szklana przezroczysta tablica, na której mocowane są mniejsze tabliczki.
- Wymiar tablicy: ok. 70x70cm
- Materiał: szklane

Łącznie dużych tablic 6 sztuk.

2.7 Tabliczki do sal chorych, pokoiów lekarskich, toalet (z alfabetem Braille'a)

- Tabliczki z nadrukiem wg załącznika,
- Wymiary – min. format A4, (wymiar do zweryfikowania w naturze),
- Nadruk wielokolorowy z informacją dot. lokalizacji poszczególnych sal chorych, pokoiów lekarskich, toalet w szpitalu MSWiA– wg wzoru,

- Naklejane na ściany,
- Materiał: metalowe, malowane proszkowo na kolor granatowy lub biały.

Łącznie ok. 260 sztuk.

2.8 Tabliczki przed biletomatem (z alfabetem Braille'a)

- Tabliczki z nadrukiem wg załącznika,
- Wymiary – min. format A4, (wymiary do zweryfikowania w naturze); nadruk wielokolorowy z informacją dot. oznakowania biletomatów: "Przed wizytą pobierz bilet w biletomacie",
- Naklejane na ściany,
- Materiał: metalowe, malowane proszkowo na kolor granatowy lub biały.

Łącznie 5 sztuk.

2.9 Oznakowanie przeszkleń w poszczególnych miejscach

- Folie z nadrukiem wg załącznika,
- Folie dostosowane do formatu przeszkleń,
- Naklejane na przeszkleń drzwi, okien, patiów,
- Sygnalizacja przeszkleń na drzwiach dla osób ze szczególnymi potrzebami specjalnymi foliami z grafikami.

Łącznie 152 sztuki.

2.10 Oznakowanie kierunku do stref ważnych dla pacjenta (semafory, tablice wiszące)

- Semafory i tablice z nadrukiem wg załącznika,
- Wymiary – min. format A4, (wymiary do zweryfikowania w naturze); nadruk wielokolorowy z informacją dot. oznakowania biletomatów: "Przed wizytą pobierz bilet w biletomacie",
- Naklejane na ściany,
- Materiał: Semafory pleksi, płyta pcv lub semafor przestrzenny,

Tablice: metalowe, pleksi lub płyta pcv, malowane proszkowo na kolor granatowy lub biały.

Łącznie 10 sztuk.

2.11 Tablice informacyjne – plany tyflograficzne

- Tabliczki z nadrukiem wg załącznika,
- Tablice informacyjne zawierające plany tyflograficzne - schematy po poszczególnych poziomach obrazujące rozmieszczenie pomieszczeń w poszczególnej części budynku,
- Zawierają opisy w alfabecie Braille'a oraz kontrastową grafikę dla osób słabowidzących i niewidomych,
- Oznakowane dodatkowo za pomocą tabliczek informacyjnych,
- Wolnostojące na stojaku lub mocowane do ściany,

Łącznie 6 sztuk.

2.12 Ścieżka fakturowa nawigująca do rejestracji/biletomatu dla osoby niedowidzącej

- Poprowadzenie ścieżek fakturowych ułatwiających dotarcie do planów tyflograficznych osobom ze szczególnymi potrzebami,
- Ścieżki oznaczone liniami wyklejonymi na posadzce w odpowiednich kolorach oraz odpowiedniej wypukłości,
- Naklejane na posadzce,
- Materiał: metalowe,

Łącznie 50 mb.

2.13 Litery 3D oznaczające poszczególne budynki (wielkoformatowe)

- Wielkoformatowe litery o wysokości 2-3 m zawieszane na budynkach,
- Mają na celu wskazanie oznaczenia literowego każdego budynku objętego schematem,
- Litery: A,B,C,D,E,F,G,
- Litery podświetlone,

- Materiał: pleksi lub sklejka,
- Głębokość: 15-20cm
- Inny dowolny napis, np. POZ

2.14 Powykonawcze opracowanie formy graficznej tabliczek, folii, tablic

Wykonanie planu powykonawczego z legendą naniesionych tabliczek oraz rysunki warsztatowe wykonawcze grafik i tabliczek.

Do konsultacji z Projektantem i akceptacji przez Użytkownika.

2.15 Roboty demontażowe, czyszczenie, prace techniczne

Roboty demontażu, czyszczenie i prace techniczne w zakresie min.:

- czyszczenie schodów zewnętrznych i wewnętrznych;
- czyszczenie poręczy schodów zewnętrznych i wewnętrznych;
- demontaż istniejących faktur uwagi;
- prace związane z przystosowaniem podłoża pod montaż nowej faktury uwagi;
- przygotowanie fundamentów i podłoża pod tablice zewnętrzne;
- czyszczenie ścian do montażu tabliczek, semaforów, tablic;
- czyszczenie przeszkleń do montażu folii;
- czyszczenie posadzek w miejscach ścieżek fakturowych;
- przygotowanie podłączenia pod podświetlenie liter wielkoformatowych;
- roboty uzupełniające.

2.16 Prace montażowe

Dostawa oraz wykonanie prac montażowych w zakresie min.:

- montaż pasu kontrastowego na stopnie schodów;
- montaż faktury uwagi przed schodami;
- montaż nakładek z Braille'm na poręcze schodów;
- montaż tablic informacyjnych zewnętrznych;
- montaż tabliczek wewnątrz budynków naklejanych na ściany;

- montaż szklanych tabliczek na dystansach wewnątrz budynków;
- montaż folii na przeszkleniach drzwi, okien, patio;
- montaż piktogramów;
- montaż semaforów i wiszących tablic informacyjnych;
- montaż planów tyflograficznych;
- montaż ścieżek fakturowych w posadzce;
- montaż wielkoformatowych liter 3D na elewacji budynku;
- roboty uzupełniające.